

ประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

โดยที่เป็นการสมควรให้มีประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อนุวัติให้เป็นไปตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งกำหนดให้มี มาตรฐานทางจริยธรรมเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ก.ค.ส. ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงกำหนดประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อใช้เป็นหลักในการประพฤติปฏิบัติของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษานี้ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๒ “ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา” หมายความว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ข้อ ๓ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติดนเพื่อรักษาจริยธรรมที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ ดังนี้

(๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศไทย อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และต่อผู้เกี่ยวข้องในฐานข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(๓) กล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออก และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

(๔) มีจิตอาสา จิตสาธารณะ มุ่งประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัวหรือพวกพ้อง

(๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน มุ่งมั่นในการปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ ที่จะหันถึงคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการศึกษา

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

(๗) ดำเนินตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(๘) เคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ คำนึงถึงสิทธิเด็ก และยอมรับความแตกต่างของบุคคล

ข้อ ๔ หากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดจะต้องยื่นถือหรือปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพตามกฎหมายหรือข้อบังคับอื่นใดที่กำหนดไว้โดยกฎหมาย นอกจำกัดต้องรักษาจริยธรรมตามที่บัญญัติไว้ในประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษานี้แล้ว จะต้องยึดมั่นในจรรยาบรรณของวิชาชีพนั้นด้วย

หน้า ๖๔

เล่ม ๑๗๙ ตอนพิเศษ ๒๓๓ ฯ ราชกิจจานุเบกษา

๙ กันยายน ๒๕๖๔

ข้อ ๕ การจัดทำแนวทางการประพฤติปฏิบัติตนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษานี้ ให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

ข้อ ๖ ให้พนักงานราชการ ครูอัตราจ้าง ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงานการศึกษาประพฤติปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษานี้ด้วย

ข้อ ๗ ให้ประธาน ก.ค.ศ. รักษาการตามประมวลจริยธรรมนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

ตรีบุช เทียนทอง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประธาน ก.ค.ศ.

ที่ ศช ๐๒๐๖.๑๐/๗๔

สำนักงาน ก.ค.ศ.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง แนวทางการประพฤติปฏิบัติตนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามประมวลจริยธรรม
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

เรียน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการ ศึกษาธิการจังหวัด และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศช ๐๒๐๖.๑๐/๗๗๘ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการประพฤติปฏิบัติตนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามประมวล
จริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้แจ้งประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษาให้ทราบและถือปฏิบัติ นั้น

ก.ค.ศ. พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อ ๔ ของประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ได้กำหนดให้ ก.ค.ศ. จัดทำแนวทางการประพฤติปฏิบัติตนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งจะช่วยให้มีการประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม
และรักษาจริยธรรมอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ โดยส่วนราชการและหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องสามารถ
นำแนวทางดังกล่าวไปประกอบการพิจารณาจัดทำข้อกำหนดจริยธรรมที่สอดคล้องกับบทบาทภารกิจ และสภาพปัจจุบัน
ความเสี่ยงทางจริยธรรมของแต่ละส่วนราชการและหน่วยงานการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ จึงน้อมติกำหนด
แนวทางการประพฤติปฏิบัติตนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษา ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยสามารถดาวน์โหลดได้จาก QR Code ที่ปรากฏท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

น.ก./ก.ค.ศ.
(รองศาสตราจารย์ประวิตร เอราวัณ)
เลขาธิการ ก.ค.ศ.

ภารกิจเสริมสร้างและมาตรฐานวินัย

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๓๒๒๑

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๓๒๑๑

แนวทางการประพฤติปฏิบัติตนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
(ส่งพร้อมหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๑๐/ว ๔ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕)

โดยที่ข้อ ๕ ประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้กำหนดให้ ก.ค.ศ. จัดทำ แนวทางการประพฤติปฏิบัติตนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามประมวลจริยธรรมข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ก.ค.ศ. จึงได้กำหนดแนวทางการประพฤติปฏิบัติตนของข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา ไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องรักษาจริยธรรมอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ โดยต้องประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม โดยมีแนวทางการประพฤติปฏิบัติตน ดังต่อไปนี้

(๑) **ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศไทย อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข**

หลักการ	แนวทางการประพฤติปฏิบัติตน
ส่งเสริม สนับสนุน และพิทักษ์รักษาสถาบัน หลักของประเทศไทย โดยการรักษาผลประโยชน์ และชื่อเสียงของประเทศไทย ตามหลักศาสนา การเทิดทูนรักษาไว้ ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย	<p>ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศไทย อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เช่น</p> <p>(๑) แสดงออกถึงความภูมิใจในชาติและยึดถือผลประโยชน์ ของประเทศไทยเป็นสำคัญ</p> <p>(๒) ปกป้อง ดูแลผลประโยชน์และความมั่นคง ของประเทศไทย</p> <p>(๓) ยึดมั่นและพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกสารและอธิบดี ของชาติ ให้คงอยู่อย่างมีเกียรติภูมิ</p> <p>(๔) ไม่แสดงออกในลักษณะที่เป็นการดูหมิ่น เหยียดหยาม ทำลายสถาบันหลักของประเทศไทย หรือไม่กระทำการ อันเป็นการทำลายความมั่นคงของชาติ รวมทั้งไม่กระทำการ อันเป็นการให้ร้ายหรือก่อให้เกิดความเสื่อมเสีย ต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทย</p> <p>(๕) ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และเคารพ ในความแตกต่างของการนับถือศาสนา</p> <p>(๖) ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี</p> <p>(๗) แสดงออกถึงความเคารพ เทิดทูน จรรยากรักภักดีต่อสถาบัน พระมหากษัตริย์ ส่งเสริม สนับสนุนและ มีส่วนร่วมกับกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติในโอกาสต่าง ๆ</p> <p>(๘) แสดงออกถึงความเชื่อมั่น สนับสนุน ไม่แสดงการต่อต้าน หรือกระทำการอันอาจเป็นปฏิบัติ ต่อการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข</p>

๒) ชื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และต่อผู้เกี่ยวข้องในฐานะข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา

หลักการ	แนวทางการปฏิบัติ
ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างตรงไปตรงมา ตามกฎหมาย และตามที่กำหนดของคณะกรรมการ มีจิตสำนึกที่ดี คำนึงถึงผลประโยชน์ ต่อผู้เกี่ยวข้อง โดยมีความสุจริตใจเป็นที่ตั้ง และมีความพร้อมรับการตรวจสอบและรับผลจากการกระทำของตน	ชื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และต่อผู้เกี่ยวข้องในฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เช่น <ol style="list-style-type: none"> (๑) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความจริงใจ ตรงไปตรงมา รักษาประโยชน์ของทางราชการ และพร้อมรับการตรวจสอบ (๒) ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ในงานหรือหน้าที่ของตน ไม่หลีกเลี่ยงกฎหมายและใช้ช่องว่างทางกฎหมาย เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเอง หรือผู้อื่น (๓) มีจิตสำนึกที่ดีต่อการปฏิบัติหน้าที่ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการ ผู้เรียน ผู้รับบริการ หรือผู้เกี่ยวข้อง (๔) ปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางวิชาการและจริยธรรมทางวิชาการ (๕) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ ชุมชน และสังคม และคำนึงถึงหลักสากลในการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนในงานของตน

๓) กล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออก และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องของชุมชน

หลักการ	แนวทางการประพฤติปฏิบัติตน
กล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงความคิดเห็น และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องของชุมชน โดยจะไม่ยอมกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสม เพียงเพื่อรักษาประโยชน์หรือสถานภาพ ของตนเอง ยกย่องผู้ที่ทำในสิ่งที่ถูกต้อง ของชุมชน คดค้าน หรือเสนอให้มีการลงโทษ ผู้ที่ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง	กล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออก และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องของชุมชน เช่น <ol style="list-style-type: none"> (๑) ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความถูกต้องของชุมชน ตามกฎหมายและตามกำหนดของคลองธรรม (๒) รับผิดชอบและยอมรับต่อผลการกระทำของตนเอง อธิบายสิ่งที่ตนปฏิบัติได้อย่างมีเหตุผลและชอบธรรม เพื่อรักษาประโยชน์ของทางราชการและประโยชน์ ส่วนรวมเป็นสำคัญ (๓) กล้านำเสนอ เปิดเผย หรือรายงานในกรณีที่พบเห็น การกระทำผิด การทุจริต หรือการกระทำที่อาจก่อให้เกิด ความเสียหายแก่ทางราชการ ต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้ มีหน้าที่รับผิดชอบโดยไม่ปล่อยປลະລິບໄຍ (๔) ริเริ่ม คิดค้น และพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียน การสอน โดยมุ่งผลลัพธ์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ (๕) กล้าเสนอความเห็น หรือคัดค้านในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ไม่ชอบธรรม (๖) ให้ความช่วยเหลือผู้เรียนและผู้ร่วมงานที่ถูกละเมิด หรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม (๗) ไม่เผยแพร่ข้อมูลที่ไม่เหมาะสมในทางศีลธรรม บนบธรรมเนียม จริยธรรม ประเพณี หรือละเอียดกฎหมาย

๔) มีจิตอาสา จิตสาธารณะ มุ่งประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัวหรือพวงพ้อง

หลักการ	แนวทางการประพฤติปฏิบัติดน
มีจิตอาสา คิดถึงประโยชน์ของส่วนรวม เป็นที่ตั้ง มีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะ ในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งไม่กระทำการ อันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม	มีจิตอาสา จิตสาธารณะ มุ่งประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า ประโยชน์ส่วนตัวหรือพวงพ้อง เช่น <ol style="list-style-type: none"> (๑) มีจิตอาสา จิตสาธารณะ อุทิศตนปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึง ความผาสุกและประโยชน์ส่วนรวม (๒) แยกรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การทำงาน (๓) ไม่เอาประโยชน์ส่วนตนมาทำให้ประโยชน์ส่วนรวมต้องเสียไป (๔) ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน ชุมชน และสังคม อย่างเหมาะสม

๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน มุ่งมั่นในการปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ ที่สะท้อนถึงคุณภาพผู้เรียน และคุณภาพการศึกษา

หลักการ	แนวทางการประพฤติปฏิบัติตน
มุ่งมั่น อุทิศตน ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็ม กำลังความสามารถโดยคำนึงถึงคุณภาพ การศึกษาเป็นสำคัญ เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล คิดถึงประโยชน์และความคุ้มค่า ในการใช้ทรัพยากรของรัฐ และสนองประโยชน์ ของทางราชการ	<p>มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน มุ่งมั่นในการปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ ที่สะท้อนถึงคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการศึกษา เช่น</p> <p>(๑) ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ มุ่งมั่น ขยัน อดทนเพื่อให้ งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายทันต่อเวลาและสถานการณ์</p> <p>(๒) ใช้ทรัพยากรและงบประมาณของทางราชการอย่างประหยัด และคุ้มค่า</p> <p>(๓) ปฏิบัติงานโดยมุ่งให้บรรลุผลตามเป้าหมายขององค์กรเป็นหลัก ตามตัวชี้วัดที่เป็นรูปธรรมและมีการติดตามผลเป็นระยะ อย่างต่อเนื่อง</p> <p>(๔) มุ่งพัฒนางานและรักษามาตรฐานการทำงานที่ดี มีระบบ มีการทำงานเป็นทีม เลือกใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย อย่างเหมาะสม</p> <p>(๕) รับฟังความคิดเห็น พร้อมที่จะซึ้ง หรืออธิบายเหตุผล ให้แก่ผู้เรียน ผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน หรือผู้เกี่ยวข้อง</p> <p>(๖) พัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ใช้ทักษะและ สมรรถนะในการทำงาน เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมาย อย่างมืออาชีพ</p> <p>(๗) ปรับปรุงวิธีการ กระบวนการทำงาน ข้อกำหนด ให้เหมาะสม และไม่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน โดยการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ</p> <p>(๘) มีความสามัคคีในการปฏิบัติงาน ประสานงานกับทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้อง รักษาสัมพันธภาพในการปฏิบัติงาน กับผู้ร่วมงานและผู้รับบริการ เพื่อให้งานบรรลุผล เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม</p>

๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

หลักการ	แนวทางการประพฤติปฏิบัติ
ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ โดยการใช้ความรู้สึก หรือความสัมพันธ์ ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่าง เช่น เขื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพ ร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจสังคม และความเชื่อทางการเมือง	ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ เช่น <ol style="list-style-type: none"> (๑) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เสมอภาค เท่าทียม ปราศจากอคติ (๒) ให้บริการด้วยความเต็มใจ ปฏิบัติต่อทุกคนอย่างให้เกียรติ (๓) ปฏิบัติต่อผู้เรียน ผู้รับบริการ และผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติโดยอาศัยเหตุของความแตกต่างในเรื่อง เขื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะ ทางเศรษฐกิจสังคม และความเชื่อทางการเมือง

๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

หลักการ	แนวทางการประพฤติปฏิบัติตน
<p>ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต ด้วยการรักษาเกียรติศักดิ์ของความเป็น ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งปฏิบัติตน เป็นพลเมืองดีด้วยการเคารพกฎหมาย และมีวินัย</p>	<p>ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา</p> <p>เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> (๑) ดำรงตนเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ น้อมนำพระบรมราโชวาท หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักคำสอนทางศาสนา จรรยาอิสระ จรรยาบรรณของวิชาชีพ มาใช้ใน การดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่ (๒) ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี เคารพต่อกฎหมายและมีวินัย (๓) เคารพ ศรัทธา และพัฒนาวิชาชีพของตนเอง ภาคภูมิใจ ในความเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา อุทิศแรงกายแรงใจ ผลักดันภารกิจหลักของตนและ หน่วยงานให้บรรลุผลสำเร็จ (๔) ประพฤติปฏิบัติตามวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม ของสังคมไทย เพื่อสืบทอดวัฒนธรรมและความเป็นไทย ให้ดำรงอยู่อย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน การเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (๕) มีสติสัมปชัญญะ ควบคุมอารมณ์ ในการตัดสินใจแก้ไข ปัญหาด้วยวิธีที่เหมาะสม (๖) ประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือศรัทธา ของผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ หรือผู้เกี่ยวข้อง ไม่กระทำการใด ๆ อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติ ศักดิ์ศรี ภาพลักษณ์ และชื่อเสียงแห่งวิชาชีพ และทางราชการ (๗) หลีกเลี่ยงกิจกรรมใด ๆ ที่ทำให้องค์กร หรือบริการของรัฐ เสื่อมเสียชื่อเสียง หรือทำให้ประชาชนขาดความไว้วางใจ (๘) ปฏิบัติตามมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการป้องกัน ผลกระทบของทับซ้อน ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อให้ได้มา ซึ่งผลประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่น

๔) เคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ คำนึงถึงสิทธิเด็ก และยอมรับความแตกต่างของบุคคล

หลักการ	แนวทางการประพฤติปฏิบัติตน
<p>ปฏิบัติหน้าที่โดยเคารพสิทธิและเสรีภาพ ของผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ หรือผู้เกี่ยวข้อง ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยาม เพราะเหตุแห่งความแตกต่างของบุคคล</p>	<p>เคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ คำนึงถึงสิทธิเด็ก และยอมรับ ความแตกต่างของบุคคล</p> <p>เช่น</p> <p>(๑) ไม่ดูหมิ่น เheyield หยาม ด้วยคำหรือปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม ต่อผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ หรือผู้เกี่ยวข้อง</p> <p>(๒) ไม่นำความแตกต่างของผู้เรียน ผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน หรือ ผู้เกี่ยวข้อง มาล้อเลียนให้เกิดความอับอาย หรือเกิดผลกระทบ ต่อจิตใจ</p> <p>(๓) ไม่ให้ราย ด่าว่า กลั่นแกล้ง ข่มเหง หรือรังแก ผู้เรียน ผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน หรือผู้เกี่ยวข้อง</p> <p>(๔) ใช้กริยา อาการและถ้อยคำสุภาพ รับฟังความคิดเห็น จากผู้เรียน ผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน หรือผู้เกี่ยวข้อง ด้วยความตั้งใจ และมีเมตตาธรรม</p> <p>(๕) ไม่แสดงกริยาอาการหรือใช้ถ้อยคำช่มชู่ คุกคาม หรือมีพฤติกรรมในลักษณะเป็นการคุกคามทางเพศ</p> <p>(๖) ให้ความช่วยเหลือ ป้องกัน และคุ้มครองผู้เรียนจากภัยนั้นๆ ที่อาจเกิดขึ้น การล้อเลียน การล่วงละเมิดทางเพศ การค้ามนุษย์ รวมถึงการแสวงประโยชน์กับผู้เรียนในทุกรูปแบบ</p>

**ข้อ ๒ แนวทางการประพฤติปฏิบัติตนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษานี้ เป็นกรอบแนวทาง
ที่แสดงถึงการประพฤติปฏิบัติตนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งในการปฏิบัติตน
จะต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริง สภาพแวดล้อม และปัจจัยในขณะนั้นด้วย**

**ข้อ ๓ กรณีที่ส่วนราชการมีการจัดทำข้อกำหนดจริยธรรมเพื่อใช้บังคับกับข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษาในสังกัดเพิ่มเติมจากประมวลจริยธรรม ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษารักษาจริยธรรม
ตามข้อกำหนดจริยธรรมที่ส่วนราชการกำหนดเพิ่มเติมนั้นด้วย**

**ข้อ ๔ ให้เป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาในการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแล
ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรม
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและข้อกำหนดจริยธรรมของส่วนราชการ รวมถึงส่งเสริมและพัฒนา
ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีพุติกรรมทางจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี**

ที่ ศธ ๐๒๐๖.๑๐/๙๗๘

สำนักงาน ก.ค.ศ.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง แนวทางการบังคับใช้ประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ครอบคลุมถึงคณะกรรมการการเรียน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการ ศึกษาธิการจังหวัด และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วน ที่ ศธ ๐๒๐๖.๑๐/๙๗๘ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๕ สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม สำนักงาน ก.พ. ที่ นร (กมจ) ๑๐๑๙/ว ๓ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้แจ้งประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ทราบและถือปฏิบัติ และคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม (ก.ม.จ.) กำหนดแนวทางการบังคับใช้ประมวลจริยธรรมให้ครอบคลุมถึงคณะกรรมการ มาตรฐานทางจริยธรรม (ก.ม.จ.) กำหนดแนวทางการบังคับใช้ประมวลจริยธรรมให้ครอบคลุมถึงคณะกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการฯ ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ได้มีมติรับทราบการจัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ครอบคลุมถึงคณะกรรมการ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย นั้น

ก.ค.ศ. พิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบแนวทางการบังคับใช้ประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ครอบคลุมถึงคณะกรรมการตามที่กำหนดในกฎหมาย เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติและเป็นมาตรฐานเดียวกันโดยสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ให้ใช้บังคับครอบคลุมถึงคณะกรรมการซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางการบังคับใช้จริยธรรมในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมาย เช่น การบริหารงานบุคคลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒. ในการฝึกอบรมการที่กำหนดในลักษณะที่เป็นชื่อตำแหน่ง ผู้แทนของตำแหน่ง ผู้แทนของหน่วยงาน ของรัฐ และผู้แทนของคณะกรรมการ ให้ยึดถือและปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ของหน่วยงานที่ตนเองสังกัดเป็นพื้นฐาน รวมทั้ง ต้องถือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพิ่มเติมด้วย เช่น กรณีกรรมการศึกษาธิการจังหวัด ที่เป็นข้าราชการพลเรือน ต้องยึดถือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน รวมทั้ง ต้องปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการใช้อำนาจหน้าที่ของกรรมการตั้งกล่าว

๓. ในกรณีการที่เป็นผู้แทนของคณะกรรมการถูกกล่าวหาว่ามีพฤติกรรมที่เป็นการฝ่าฝืนจริยธรรม ให้คณะกรรมการที่มีอบทมายผู้แทนเป็นผู้พิจารณาตามกระบวนการรักษาจริยธรรม และกฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ในระหว่างการพิจารณาดำเนินการให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการที่มีอบทมายว่าจะให้ผู้นั้น หรือผู้อื่นปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการ

๔. ในกรณี...

ที่ นร (กมจ) ๑๐๑๙/ว ๓

คณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม

สำนักงาน ก.พ.

ถนนติวนานท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง แนวทางการบังคับใช้ประมวลจริยธรรมให้ครอบคลุมถึงคณะกรรมการ

เรียน (เวียน องค์กรกลางบริหารงานบุคคล องค์กรที่มีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรม และหน่วยงานของรัฐ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการบังคับใช้ประมวลจริยธรรมให้ครอบคลุมถึงคณะกรรมการ

โดยที่พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐ องค์กรที่มีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรม จัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในความรับผิดชอบ ประกอบกับคณะกรรมการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้มีมติรับทราบการจัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ครอบคลุมถึงคณะกรรมการ เพื่อให้การบังคับใช้ประมวลจริยธรรมสอดคล้องตามเจตนาرمณ์ของพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

ดังนั้น เพื่อให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐ องค์กรที่มีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรม และหน่วยงานของรัฐ มีแนวทางปฏิบัติในการนำประมวลจริยธรรมไปใช้บังคับให้ครอบคลุมไปถึงคณะกรรมการ คณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม (ก.ม.จ.) จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๓ (๒) และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดแนวทางการบังคับใช้ประมวลจริยธรรมให้ครอบคลุมถึงคณะกรรมการ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติ และเป็นมาตรฐานเดียวกัน สำนักงาน ก.พ. ในฐานะฝ่ายเลขานุการของ ก.ม.จ. จึงขอส่งรายละเอียดและแจ้งเวียนแนวทางดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย หรือสามารถดาวน์โหลดแนวทางโดยสแกน QR Code

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปิยวัฒน์ ศิรรักษ์)

เลขาธิการ ก.พ.

กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม

ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรม

โทร. ๐ ๒๕๔๗ ๒๐๑๙

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๒๐๒๑

แนวทางการบังคับใช้ประมวลจริยธรรมให้ครอบคลุมถึงคณะกรรมการ

โดยที่พระราชบัญญัติมาตราฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๓ (๒) บัญญัติให้คณะกรรมการมาตราฐานทางจริยธรรม (ก.ม.จ.) มีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดแนวทางหรือมาตรการในการขับเคลื่อน การดำเนินกระบวนการรักษาจริยธรรม รวมทั้งกลไกและการบังคับใช้ประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ และมาตรา ๑๔ บัญญัติให้ ก.ม.จ. มีหน้าที่และอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์เป็นระเบียบ คู่มือ หรือแนวทางปฏิบัติ ประกอบกับคณะกรรมการรัฐมนตรีในการประชุม เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๔ มีมติรับทราบการจัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ใช้บังคับครอบคลุมถึงคณะกรรมการตามที่ ก.ม.จ. เสนอ

เพื่อให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคล องค์กรที่มีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรม และหน่วยงานของรัฐ มีแนวทางการปฏิบัติในการนำประมวลจริยธรรมไปใช้บังคับให้ครอบคลุมถึงคณะกรรมการ ก.ม.จ. จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๓ (๒) และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติ มาตราฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดแนวทางดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๑. ให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคล องค์กรที่มีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรม และหน่วยงานของรัฐ นำประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จัดทำขึ้นไปใช้บังคับให้ครอบคลุมถึงคณะกรรมการซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางการปกครอง ของรัฐในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมายในหน่วยงานของรัฐ ได้แก่

(๑) คณะกรรมการที่มีหน้าที่ในการเสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการรัฐมนตรี และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ เกี่ยวกับนโยบายดุษฎีศาสตร์ หลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนงานในระดับชาติ และระดับองค์กร

(๒) คณะกรรมการที่มีหน้าที่ในการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือ ข้อกำหนดเกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่ง การบรรจุ การคัดเลือก การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัยและลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การกำหนดอัตราเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่น สอดส่องดูแล ให้คำแนะนำ กำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่

๓. ในกรณีที่กรรมการมีพฤติกรรมที่เป็นการฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรม หรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ให้ดำเนินการตามแนวทาง ดังนี้

๓.๑ กรณีที่กฎหมายจัดตั้งคณะกรรมการกำหนดบทลงโทษ (Sanction) โดยระบุครอบคลุมถึงการมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม มีความประพฤติเสื่อมเสีย ให้พิจารณาการฝ่าฝืนจริยธรรมโดยให้ดำเนินการตามวิธีที่กฎหมายกำหนด

๓.๒ กรณีที่กฎหมายจัดตั้งคณะกรรมการไม่ได้กำหนดบทลงโทษ (Sanction) มีแนวทาง ดังนี้

๓.๒.๑ กรณีกรรมการที่กำหนดในลักษณะที่เป็นชื่อตำแหน่ง ผู้แทนของตำแหน่ง ผู้แทนของหน่วยงานของรัฐ และผู้แทนของคณะกรรมการ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรรมการที่กำหนดในลักษณะที่เป็นชื่อตำแหน่ง ให้ผู้ที่มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งนั้น เป็นผู้พิจารณาการฝ่าฝืนจริยธรรม โดยดำเนินการตามกระบวนการรักษาจริยธรรมที่กำหนด และตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความประพฤติของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น เช่น กรณีกำหนดให้ตำแหน่งอธิบดีเป็นกรรมการ หากถูกกล่าวหาว่า มีพฤติกรรมที่เป็นการฝ่าฝืนจริยธรรมให้ปลดกระทรวงเป็นผู้พิจารณาดำเนินการตามกระบวนการรักษาจริยธรรมของประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน และตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความประพฤติของผู้นั้น

(๒) กรรมการที่เป็นผู้แทนของตำแหน่ง หรือผู้แทนของหน่วยงานของรัฐ ให้ผู้ที่มีอิทธิพลที่แทบทันเป็นผู้พิจารณาการฝ่าฝืนจริยธรรม โดยดำเนินการตามกระบวนการรักษาจริยธรรมที่กำหนด และตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความประพฤติของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น ทั้งนี้ ในระหว่างการพิจารณาดำเนินการให้เป็นอำนาจของผู้ที่มีอิทธิพล ว่าจะให้ผู้นั้นหรือผู้อื่นปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการ เช่น กรณีกำหนดให้อธิบดีหรือผู้แทนเป็นกรรมการ หากผู้แทนที่อธิบดีมีอิทธิพลอย่างมากกล่าวหาว่ามีพฤติกรรมที่เป็นการฝ่าฝืนจริยธรรมให้อธิบดีเป็นผู้พิจารณาดำเนินการตามกระบวนการรักษาจริยธรรมของประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน และตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความประพฤติของผู้นั้น และให้เป็นคดีพิจารณาของอธิบดีที่จะมีอิทธิพลให้ผู้นั้นหรือผู้อื่นปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการแทน

จริยธรรม ให้พิจารณาตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการพิจารณาความประพฤติของภาคเอกชนนั้น ๆ ที่บังคับใช้อยู่

๔. ให้นำประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐไปใช้บังคับกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่หน่วยงานของรัฐว่าจ้างมาเพื่อปฏิบัติงาน ทั้งในกรณีของการจ้างบุคคลเพื่อเป็นที่ปรึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ปฏิบัติงานในสาขาวิชาที่มีลักษณะเฉพาะ รวมถึงการจ้างบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของหน่วยงาน หรือเป็นการจ้างเพื่อปฏิบัติงานสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารราชการแผ่นดิน หรือการตัดสินใจเชิงนโยบายของรัฐบาล หรือการบริหารงานขององค์กร รวมถึงมีผลกระทำบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อเป็นที่ปรึกษาของหน่วยงานในการกิจสำคัญดังกล่าวด้วย

ทั้งนี้ ข้อตกลงการจ้างหรือสัญญาจ้างให้นำการประพฤติปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือข้อกำหนดจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐไปกำหนดไว้ด้วย

๕. ให้มีการปฐมนิเทศ หรือจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมเกี่ยวกับประมวลจริยธรรม เพื่อเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนสร้างการตระหนักรู้ให้แก่คณะกรรมการ เพื่อเป็นการส่งเสริมและป้องกันไม่ให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นการฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรม หรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม